

voja marsikaj o tem, kako je trafilant Anderlup postal županski kandidat — kakle tobaka so dobili hlapci to berača, dva pakla kočljariji, tri pa menda Gajšek, Wagner, Löschnig; in še drugi šmarški demokratje, da so se zmotili (1) in volili samostojne. Zakaj se zdaj jezijo, ali jim je Anderlup toliko obljubil, pa ne del. ali ta ker jih je sram, da šmarje dobi takega župana, tega še doslej ni bilo mogoče izvesti. Anderlup se pa smeje. Kdor zna, pa zna!

Vzledna občina. Iz Jurkloštra v laškem okraju se nam poroča: V naši veliki občini je brez volitve zmaga kandidata lista naše Slovenske ljudske stranke. Vsi odborniki, 24 po številu, so pristaši naše SLS. Ves trud in vsi napor Drolenika so bili brezuspešni, vsi njegovi lepi upi so splavali po vodi. Nič mu niso pomagale lepe obljube, laži in obrekovalja. Naši možje so stali trdno in neomajno, kakor skala. Vzledna občina!

Verski odpadniki. Po poročilu iz Ljubljane ljubljanski liberalci prav pridno agitirajo za odpad od vere. Od društva visokošolcev „Jadrin“ je baje že polovica članov prestopila v pravoslavne cerkve. Prepričani smo, da bodo liberalci in samostojneži še vedno trdili, da niso proti katoliški cerkvi.

Samostojno divjaštvo. V občini Nezbiše pri Sv. Emi je nedavno ubil v pijanosti Valentin Herce z voznarico nekega čevljarja, ki je bil doma pri Sv. Križu tik Slatine in zapuščal ženo ter pet nedoraslih otrok. Samostojnega ubijalca so že izrekli roki pravice. Spet lepi dokaz, kako samostojni gojijo med kmetskimi ljudstvom „lubezen in spravo!“

Prebrisana poštarica. Poštariči Starešini v Cirkovcah je bilo prvi teden v maju ukradenega 25 kilogramov krompirja iz kleti. V nedeljo dne 8. t. m. je pustila pred cerkvijo po znaš izklicati, da ji naj doide, ki ji je krompir ukradel, prinese istega na zaj, sicer pusti prihodnjo nedeljo o sebo imenoma javno razglasiti. Uspeh je bil ta, da je gospa poštarica v pondeljek zjutraj našla ves krompir zopet v kleti.

Utonil je pri Zidanam mostu blag ilosar, F. Stopar, p. Matjaž iz Nizke, star 76 let. Bog tolaži blage domače, katerim je bil zvest mož in skrben oče!

Srbohrvaščina v naših ljudskih šolah. Ministrstvo prosvete je izgotovilo učni načrt, da se bo v ljudskih šolah v Sloveniji poučevala srbohrvaščina počenši s III. razredom. Učiteljem in profesorjem nemške in madžarske narodnosti, ki poučujejo na naših učnih zavodih, je naročeno, da se morajo do letošnje jeseni priučiti našega jezika, sicer izgube službe.

Enakopravnost? V orožniških vojnarnah vidimo na vratih, protokolihi itd. razen slovenskih napisov še srbske v cirilici. Ker vemo, da jim je to naročeno, smo radovedni če imajo li v Srbiji v orožniških vojnarnah poleg srbskih napisov tudi slovenske.

Tekma kadilcev. V Westminsteru (Angliji) se je vršila nedavno črna tekma. Tistemu, ki bi najdalje pušil s pipo, je bilo kot nagrada namenjeno kolo. Višek je dosegel neki Anglež, ki je neprestano pušil 2 uri in 12 minut.

Strajk kuharjev. V Liverpoolu na Angleškem je stopilo 30.000 ladijskih kuharjev v stavko.

Ukinjenje smrtnih kazni na Švedskem. Po dolgotrajnih razpravah v švedskem državnem zboru so izglasovali zakon, s katerim je ukinjena smrtna kazen.

110 leten Indijanec. V državi Wisconsin v Severni Ameriki živi Indijanec z imenom Kageti, ki klub svoji visoki starosti 110 let bodi na lov in nosi na ramah lovski plen v teži do 80 kilogramov. Starce je popolnoma zdrav in čvrst.

Katoliško tiskovno društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor v pondeljek, dne 30. majnika 1921, ob 10. uri dopoldne v Cirilski tiskarni. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev novega odbora. 3. Služajnosti. K udeležbi vabi odbor.

Gospodarstvo.

Blagoslov vlade samostojnega mesarja Pucelja.

Odkar je Samostojna kmet, stranka s svojim Puceljnom vstopila v beograjsko vlado in odkar so Urek, Mermolja Drolenik, Kirbiš in dr. Vošnjak se v Beogradu prodali srbijskim in slovenskim demokratom, se pričinja za slovensko ljudstvo doba gospodarskega trpljenja. Glejta kakšna krivica se vam godi glede izvoza živine. Samostojni minister Pucelj je v Beogradu dosegel s svojimi tovariši (Urek, Drolenik itd.) da se smejo izvažati v tuje države samo komadi živine, ki so težki 500 kilogramov (tetrte teže). Vsa druga živina, ki ne dosega te teže, pa se more izvažati samo tedaj, ako se plača visoka carina, kakor za ono, ki je težka nad 500 kg. Kaj sledi temu? Cena živin, ki ne tehtajo 500 kg posamezni komad, je zadnje 14 dni vsled te nesrečne gospodarske politike padla zelo nizko. Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu so plačevali mesarji krave, bi ke telice in voje, ki ne tehtajo komad nad 500 kg po 11 do 8 K kilogram žive teže. Na ta način so prizadeti samo srednji posestniki, minjariji in najemniki. Težko živino imajo danes samo graščaki in drugi veleposestniki. Vi, ki trpite skodo, se zahvalite samostojnim velikašem.

Desetek so vam zvišali in sicer od 1% na 5%. Samostojni kričači Pucelj, Urek, Drolenik, Mermolja itd. pa še niti ust niso odprli proti temu vedno večjemu zvišanju. Davek na dedščine so sedaj, ko soglašujejo v vladi samostojneži, na novo upeljali in sicer se mora za vsako malenkostno dedščino plačati 12%, za večje svoje pa celo 17% davka. Naši poslanci so lansko leto izposlovali, da se mora tekom aprila 1921 vrniti vsem prizadejim tistih 20%, katere je t. 1916 liberalno-socialdemokratska vlada pri žigosanju odvzela našim ljudem. Liberalci in samostojneži, ki sedijo na vladi v Beogradu, pa tega nečesto izpeljati. Revnejše ljudstvo pa je prizadeto sedaj še posebno s tem, ker je ta vlada proglasila železni avstrijski drobiž ter slabo žigosane eno- in dve in desetkronske bankovce kot neveljavne.

A še celo vrsto drugih takih lum parij uganjajo samostojneži in demokraci v Beogradu.

Komur je ta bič prijeten, naj se še naprej drži Samostojne. Vsak si je sam kriv, ker glasuje za to lažljivo in ničvredno stranko.

Pobrežje pri Mariboru. V tu kajšnji soli priredi Kmetijska podružnica Maribor in okoliš v nedeljo 29. t. m. ob 9. uri dopoldne predavanje o umni živinoreji. Govori strokovnjak g. Vernik iz Sadjarske in vinarske šole v Mariboru. Povabljeni so vsi učne podružnice v Pobrežju in okolici (Zerkovce, Dogaše itd.); udeležijo pa se naj predavanja tudi neudje, zlasti gospodinj in mladenke. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu.

Kamnica pri Mariboru. Opozarjamo še enkrat na predavanje o kletarstvu, ki se bode vršilo v naših posejilniških prostorih v nedeljo 22. t. m. ob 8. uri.

Kmetijski pouk bo dežel. Poverjeništvu za kmetijstvo hoče po deželi po možnosti pospeševati kmetijski popolni pouk in sicer ob nedeljah in drugih priločnih dnevih. Kmetijske podružnice, zadrage in drugi interesi, ki želijo dobiti za svoje prireditve kmetijske predavatelje, naj se obračajo pravočasno na poverjeništvu za kmetijstvo in naj naznanijo, kdaj in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. Te prošnje je treba pravočasno predložiti, najbolje en mesec prej da bo mogoče vse podrobno pravočasno ukreniti in prijaviti.

Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. julija 1921. Za vstop v tečaj je vložiti pri vstopu državni podkovske šole v Ljubljani do dne 15. junija 1921 prošnjo, ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolske izprijčevalo, 4. učno izprijčevalo, 5. učni list, 6. navedeno izprijčevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državne pomoči.

to ter imajo prosto stanovanje v zavoda. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poizgovkovstva se poučuje ogledovanje kavnine živino in mesa.

Vino. Vinska trgovina se začela zopet oživljati. Krčmarji in trgovci so izpraznili svoje kleti in ker se je do bratve daleč in s vinske založbe že zelo pčile, skušajo zopet z nakupom blaga napolniti prazne kleti. Strokovnjaki sodijo, da bo do konca junija ves lanski pridelan izrpan. Tudi starejši letniki, čeravno bolj kisli, bodo še pršli prav v poletni vročini. Za vinski letnik 1920 se plačuje lepe cene. Tako je zadnji teden kupil nek mariborski vinski trgovec 40 polovnjakov Jeruzalemska po 28—30 K. Druga ljubomerska vina se prodajajo po 24—28 K, letnik 19 pa po 20—22 K, letnik 18 po 13—15 K.

Cena vinu ne pada. Demokratisti listi so zadnje dni raztrabili v svet novice, da cene slovenskemu vinu padajo. To pa ni res. Vinske cene so stalne, za boljša vina celo rastejo. Vzrok: Zaloge pri vinogradnikih so se tekom zime zelo zmanjšale. Vinska letnika 1920 je eno najnižjih vin zadnjih treh desetletij. Po tem vinu bo prihodnja leta veliko povpraševanje.

Vinske cene. Vinske cene v zadnjem času na svetovnem trgu močno različne. Tako so padle na Ogrskem za 7—8 K pri litru in stane liter 25 K. Izborna vina v okolici Blatnega jezera stanejo do 32 K liter. V Avstriji stane 9—10% vino 8500—9000 avstrijskih kron 1 hektoliter. V Italiji stane 15—16 lir po alkoholu stopnja v Trstu 1 hl. V Banatu stane 1 liter vina 11—12 K, rdeče vino 15—17 K in slabše vino 9 naših K.

Zitne cene. V Novem Sadu stane meterski stot pšenice 970—1000 K, rž. 800—820 K, ječmena 510—530 K in koruze 380—400 K. V Somboru stane meterski stot pšenice 990—100 K, koruze 390—400 K, ovska 400—410 K.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. maja 1921 se je pripeljalo 162 ščetinarjev, 2 ovci in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenite svinje za 1 kg žive teže od 28 do 30 K; polpitane svinje za 1 kg žive teže od 30 do 32 K; mladi prašički 6 do 8 tednov stari, komad 240 do 380 K; jesenski prašički, komad 550 do 950 K. Kupčija je bila zelo živahna, na sejmu se je nahajalo največ mladih prašičev, ki so pa bili vsi razprodani.

Čebelarstva razstava v Osijeku. Osješko čebelarstvo društvo, ki slavi letos svojo štiridesletnico, priredi v Osijeku veliko čebelarstvo razstavo, spojeno z razstavo drugih poljedelskih proizvodov. Razstava bo trajala od 25. do 28. junija t. l.

Bolgarske ovce. Lisu poročajo, da je komisija za prevzemanje bolgarske živine prevzela 1500 ovc, ki jih bodo na javni dražbi prodali v Zaječaru.

Naknadno žigosanje vojnih posojil, ki iz kateregakoli vzroka niso bile svoj čas žigosane, se bo naknadno vršilo do 31. maja t. l. Zadrževne prošnje, v katerih je navesti vzrok, vsled katerega niso bile poprej žigosane, je odposlati do 31. maja t. l. na delegacijo za finance v Ljubljani. Prošnjo je kolkovati s vojsko po dva dinarja. Prošnji se mora priložiti dotična obligacija vojnega posojila ter eden kolek po 5 dinarjev.

Zamenjava 1, 2 in 10 kronske bankovcev. Ker se bo v kratkem pričelo z zamenjavo 1, 2 in 10 kronske bankovcev, se je bati, da bo pri tej zamenjavi zopet najbolj prizadeti nižji in siromašni sloji našega ljudstva. Svoječasno je radi omenjenih bankovcev stavil poslanec dr. Hohnjec na finančnega ministra nujno interpelacijo, v kateri ga je opozoril na nepravilno postopanje finančnih oblasti, ki niso sprejemale teh bankovcev. V svrhu zamenjave so sestavili pri davčnih uradih komisije, ki bodo ocenjevale in presojale pravilnost žigov. Finančni minister Kumanudi je posl. doktor Hohnjecu zagotovil, da bo zaščitil interese širokih slojev ljudstva. Te ga zagotovila naj ne pozabijo predvsem naše davčne oblasti, ozir. ne ustanovljene komisije. Ljubljanska delegacija za finance tokrat naj ne izdaje tako strogih odredb, sicer je vsa ko zamenjevanje nesmiselno, kajti

jasno je, da preprosti ljudje ne morejo razsoditi pravilnosti žigov. To omenjamo radi tega, ker je delegacija opomnila javnost, da občinstvo nepravilno žigosanih bankovcev naj ne pri naša k zamenjavi.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 121 do 121½ naših kron. Za 100 avstrijskih kron plačaš 22 jugoslovanskih kron, za 100 nemških mark 225 do 230, za 100 turskih lir 675 do 690 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Jernej pri Ločah. Z ozirom na izjavo „Kmetijskega lista“ z dne 5. t. m. proklesem jaz svojo trditve, da je g. nadučitelj Frane Friedl pisal dotične članke zoper mene. Obenem pa bodi samostojnemu uredništvu povedano, da jaz kmetov nimam za tepece, pač pa samostojneže, med katerimi pa je tako drugod, kakor pri nas, bore malo, da nič kmetov, pač pa ves drugi klump. Vsi pošteni in pametni kmetje so, kakor so občinske volitve pokazale, obrnili hrbet stranki, ki v službi liberalcev pomaga za Slovence plesti bič centralizma. — Paulič, župnik.

Sv. Bolek pri Srediscu. Dne 1. t. m. je umrl v lačavesi občestvo Sloveni kmet in vrl pristaš Kmetijske zveze g. Vinc. Praprotnik v 55 letu svoje starosti. Bolehal je že več let in zdravniki so mu prerokovali naglo smrt. Zadel ga je kap. Velicastni pogreb je kazal, kako so ga spoštovali vsi sofarani. G. g. župnik so v daljšem nagovoru omenili njegovo neomajeno krščansko prepričanje in njegovo marljivo delovanje v prid slovenskemu kod mnogoletni bič župan in predsednik krainega šolskega sveta. Naj bo zemlja lahka, vreden slovenskemu kmetu!

Zavodnje. Pred leti je privandral k nam Martin Ročnik, p. d. Hrvat, ki si je kot gostilničar in trgovec pridobil lepo premoženje. Kmetijski fantje in možje smo bili pri vojnih za časa vojne, on pa je z denarjem dosegel, da je ostal doma in neusmiljeno odiral ubogo ljudstvo. Bil je vedno vnet liberalce, ko pa si je pridobil bogatstvo, je začel na vse pretege širiti liberalizem. Od žuljev ljudstva je obogatel, sedaj pa hoče imeti oblast nad ljudmi, pa ne bo šlo. Ne pijača, ne denar ni pomagali, njegova stranka je propadla in — up na županski stolček je spaval po vodi, imel pa bo še povrh tudi opravka s sodnijo. Bodočega župana pozivamo, da strogo gleda na to, da se bo Hrvat v gostilni držal policijske ure, državno pravdnštvo pa naj pozve, komu je plačal Hrvat 20—30 K za to, da so volili z njegovo stranko, saj je pri nas dovolj priča na razpolago. Hrvat je pravi kmetijski oderuh, sedaj je začel še lesno trgovino in moramo pomisliti, le one reveže, ki podpirajo njegovo politiko. Zalostno je to tembolj, ker je Hrvat neusmiljeno navijal cene celo pri onih predmetih, pri katerih je vlada predpisala ceno, kakor pri moki itd. Častitasti je demokratski stranki in samostojnežem, da je ta kmetijski oderuh pristaš teh dveh bratskih strank!

Sv. Lenart nad Laškim. Ko je imel pred kratkim poslanec Drolenik tu pri nas shod, se je jako hudoval nad „mrtvo roko“, kakor je zaničljivo imenoval cerkveno premoženje. Kvasil je svojim zvestim poslušalcem, kako je cerkev premoženje prosto onega desetka, katerega mora kmet pri izročitvi posestva sinu sedaj v tako grozni višini plačevati. Lahko bi izvedel od cerkvenih ključarjev, ki so po mnogih župnijah njegovi zvesti pristaši, da plačuje cerkev za svoje premoženje še razun navadnega davka drug davek, pristojbinski namestek. Ko je tako zaničljivo govoril o „mrtvi roki“, so mu z veseljem pritrjevali njegovi zvesti pristaši. Med njimi se je odlikoval posebno nek Filip Frece. Čudimo se, da se ta možek s svojim bratom Jožefom tako žene za cerkvi „naklonjeno“ samostojno stranko, ker vendar ljudem iz duhovniške zlahte nikakor ne pristojajo tako rohniti zoper cerkveno premoženje. Ali pa sta morda ta brata zato pri tej „verni“ stranki, ker je ta stranka Jožefa in njegovga ateja — kandidirala v občinski odbor? Zares čudno se sliši, biti v duhovniški zlahti, pa držati s protiduhovniško politično stranko! Pač „lepa“ duhovniška zlahta!

Pridobivajte naročnike!